

POMAGAMY POTRZEBUJĄCYM

Powiatowa Szlachetna Paczka dla Pani Hani

Święta Bożego Narodzenia będą znacznie weselsze dla 40-letniej Pani Hani z Obrowa. Samotna i niepełnosprawna kobieta otrzymała Szlachetną Paczkę, którą przygotowali członkowie Zarządu Powiatu, radni oraz pracownicy Starostwa Powiatowego, Powiatowego Zarządu Dróg i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Chełmży.

Gdyby nie nasza pomoc tegoroczna Gwiazdka byłaby bardzo trudna dla Pani Hani, która raptem kilka miesięcy temu straciła mamę – swoją najbliższą przyjaciółkę, powierniczkę i opiekunkę.

Mama opiekowała się nią i pomagała wiązać koniec z końcem. Kiedy jej zabrakło sytuacja materialna 40-letniej mieszkanki Obrowa znacznie się pogorszyła. Kobieta jest upośledzona umysłowo w stopniu lekkim i cały miesiąc musi przeżyć tylko ze skromnej renty.

Nie prosiła o wiele – na liście darów, które chciałyby otrzymać od wolontariuszy Szlachetnej Paczki znalazły się środki czystości, jedzenie i ubrania. Te życzenia udało się

spełnić pracownikom Starostwa i jednostek organizacyjnych Powiatu oraz przedstawicielom władz samorządowych.

– Już po raz drugi razem przygotowaliśmy Szlachetną Paczkę. Bardzo się cieszę, że to tradycyjnie była inicjatywa pracowników. Do

prezentów dla Pani Hani dorzucili się także radni i osoby pracujące w naszych jednostkach organizacyjnych: Powiatowym Zarządzie Dróg i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Jestem im wszystkim bardzo wdzięczny, pokazali, że mają ogromne serca – zapewnia Starosta Toruński Marek Olszewski.

W tym roku prezenty, które trafiły do potrzebującej mieszkanki Obrowa spakowali wspólnie członkowie Zarządu Powiatu i pracownicy. Kiedy wszystko było już gotowe darczyńcy zrobili sobie wspólne zdjęcie, które tradycyjnie włożono do Szlachetnej Paczki. (AA)

Fot. Olek Urbański.

Z NAJLEPSZYMI ŻYCZENIAMI

Świąteczny spot

W nowoczesnym wnętrzu Filii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Dobrzejewicach i w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Obrowie powstał spot świąteczny władz samorządowych Powiatu Toruńskiego. W ten sposób przekazano najlepsze świąteczne życzenia mieszkańcom.

O oprawę muzyczną spotu zadbali Zuzanna Mytlewska i Janusz Lewandowski. Członkowie Zarządu oraz podopieczni Filii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Dobrzejewicach w rytm „Cichej Nocy” dekorowali choinkę wieszając na niej piernikowe ozdoby.

Okolicznościowe pierniczki przygotowali uczestnicy warsztatów świątecznych w Bibliotece Centrum Kultury w Łubiance. (AA)

Fot. Olek Urbański

ZESKANUJ KOD
ZOBACZ FILM

Pełnych miłości, rodzinnego ciepła i spełnienia
Świąt Narodzenia Pańskiego!

Oby ten wyjątkowy czas udało się wszystkim spędzić w gronie najbliższych,
ciesząc się z pięknie przystrojonej choinki,
wyczekując odwiedzin Świętego Mikołaja
i śpiewając tradycyjne polskie kolędy.
Niech nie opuszcza nas dobre zdrowie,
szczęście i pomyślność,
a radość z narodzenia Dziecięcia Jezus
towarzyszy nam przez cały nadchodzący rok!

Starosta Toruński
Marek Olszewski

Przewodniczący Rady Powiatu
Paweł Polikowski

WESOŁYCH ŚWIĄT

obraz autorstwa Stanisławy Kardas

BEZPIECZEŃSTWO

Powiat Toruński „Liderem BRD”

Starosta Toruński Marek Olszewski odebrał nagrodę „Lider BRD”. Wyróżnienie dla Powiatu Toruńskiego przyznano podczas konferencji poświęconej bezpieczeństwu na kujawsko-pomorskich drogach 29 listopada 2022 r.

Wydarzenie zorganizowały: Fundacja Bezpieczni.eu oraz Kujawsko-Pomorskie Stowarzyszenie Salutaris we współpracy z władzami samorządowymi województwa.

Pierwszy dzień dwudniowego sympozjum zakończyło rozdanie nagród „Lider BRD”, którą organizatorzy przyznali samorządom i stowarzyszeniom, które inwestują w odpowiednią infrastrukturę i wprowadzają rozwiązania technologiczne poprawiające bezpieczeństwo wszystkich użytkowników ruchu drogowego.

Nagrodą w kategorii „Powiat przyjazny rowerzystom” uhonorowano Powiat Toruński. Wyróżnienie z rąk Wicemarszałka Zbigniewa Sosnowskiego, Prezesa Fundacji Bezpieczni.eu Roberta Majewskiego i Dyrektora Departamentu Infrastruktury Drogowej Mirosława Graczyka odebrał Starosta Toruński Marek Olszewski.

Władze samorządowe Powiatu Toruńskiego przykładają ogromną wagę do bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym także do stwarzania jak najlepszych warunków do jazdy na jednośladach. W całym powiecie wybudowano już ponad 200 km ścieżek rowerowych. Powstały one dzięki dobrej współpracy z samorządem województwa, Gminą Miasta Toruń i gminami naszego powiatu. (AA)

Fot. Mikołaj Kuras/UMWKP

INWESTYCJE

Otwarcie dróg w gminie Łysomice

Wyremontowana droga powiatowa Świerczynki-Ostaszewo oraz droga rowerowa Ostaszewo-Wytrębówice-Kowróż zostały otwarte! Przecięcie wstęgi i poświęcenie obu inwestycji zorganizowano w czwartek 24 listopada 2022 roku.

Remont drogi powiatowej Świerczynki-Ostaszewo trwał od 9 lutego do 15 sierpnia 2022 roku. Inwestycja kosztowała 7,46 mln zł, w tym koszt robót budowlanych to ponad 7 mln zł. Zadanie realizowane przez Powiat Toruński, Gminę Łysomice i Gminę Łubianka dofinansowano ze środków Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład. Dofinansowanie wyniosło ponad 6,26 mln zł. Za koordynację projektu odpowiadał Powiatowy Zarząd Dróg.

Prace realizowano na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 553 w Świerczynkach do skrzyżowania z drogą powiatową nr 2020C przed Kowrozem. Wyremontowano 4,26 km drogi i wybudowano 1 km drogi rowerowej.

Inwestycję realizował Zakład Drogowo-Budowlany w Rogowie. Opracowanie dokumentacji powierzono Biuru Projektowemu Aleksandra Jaczun-Dorau oraz ATS Tomasz Sulerzycki, która odpowiadała także za

nadzór inwestorski.

W czwartek 24 listopada Starosta Toruński Marek Olszewski, Wójt Gminy Łysomice Piotr Kowal i Wójt Gminy Łubianka Jerzy Zająkała oficjalnie otworzyli drogę. W uroczystości wzięli udział także przedstawiciele władz samorządowych Powiatu: Wicestarosta Toruński Michał Ramlau, Wiceprzewodniczący Rady Powiatu Toruńskiego Łukasz Kowalski, członek Zarządu Powiatu Janusz Kononiuk, radni: Agnieszka Jankierska-Wojda i Andrzej Jałocha oraz dyrektor Powiatowego Zarządu Dróg Adam Orłowski. Gminę Łysomice reprezentowali: Przewodniczący Rady Gminy Robert

Kożuchowski, Wiceprzewodniczący Roman Wojda, Skarbnik Gminy Łysomice Emilia Zielińska, radny Artur Lubomski, pracownicy Referatu Rozwoju Gospodarczego, Inwestycji i Remontów Urzędu Gminy oraz sołtys Wytrębówic Witold Wujak, któremu towarzyszył przewodniczący Rady Sołectkiej Piotr Grzęda i sołtys Różankowa Jacek Wiśniewski. Po przecięciu wstęgi droga została poświęcona przez proboszcza parafii pw. św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty w Świerczynkach ks. Piotra Stefańskiego.

W czwartek 24 listopada otwarto także drogę rowerową Ostaszewo-Wytrębówice-Kowróż. Ta inwestycja kosztowała ponad 2,3 mln zł. Prace powierzono firmie PRD Lipno, która zakończyła je 31 października 2022 roku. Samorządowcy i reprezentanci wykonawcy przecięli wstęgę, a proboszcz parafii pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Grzywnie, ks. Wiesław Rocznik, uroczystie poświęcił nową ścieżkę. (AA)

Fot. Marzena Masłowska

WSPIERAMY SPORT

Powiat Toruński wśród partnerów Suzuki Boxing Night

Walki zawodników klubu Pomorzanie Toruń, mecz Polska vs. Chorwacja oraz dwie sześciorundowe walki boksu zawodowego złożyły się na program Suzuki Boxing Night, którą Polski Związek Bokserski zorganizował w Toruniu w piątek 16 grudnia 2022 roku. Organizację wydarzenia wsparł Powiat Toruński.

W hali Zespołu Szkół Przemysłu Spożywczego i VIII LO stoczono w sumie aż 13 pojedynków! Prawdziwą gratką dla wielbicieli boksu olimpijskiego były przede wszystkim pojedynki składające się na mecz Polska-Chorwacja oraz walki zawodowe – Bartosz Gołębiowski zmierzył się z Czechem Pavlem Albrechtem, a przeciwnikiem Przemysła w Runowskiego był Ukrainiec Wiczesław Szulewskij.

Transmitowana na antenie TVP Sport gala cieszyła się dużym zainteresowaniem środowiska

bokserskiego – w Toruniu gościli m.in. prezydent Europejskiej Federacji Boks Olimpijskiego Ioannis

Filippatos oraz Ria Ramnarine, sekretarz generalny EUBC. Na trybunach zasiadli także przedstawiciele

władz samorządowych Powiatu Toruńskiego: Starosta Toruński Marek Olszewski, Przewodniczący Rady Powiatu Toruńskiego Paweł Polikowski, Wicestarosta Michał Ramlau oraz Wiceprzewodniczący Rady Powiatu Leszek Syroka i Łukasz Kowalski.

Toruńska gala była bardzo szczęśliwa dla polskich pięściarzy – w międzynarodowym meczu nie dali Chorwatom żadnych szans wygrywając 6 do 0. (AA)

Fot. Olek Urbański

PAMIĘCI OFIAR BARBARKI

By nie zapomnieć.

Premiera V tomu Słownika Biograficznego

Polakom pomordowanym w lasach toruńskiej Barbarki w 1939 roku poświęcono piąty tom „Słownika biograficznego powiatu toruńskiego”. Uroczysta premiera powiatowego wydawnictwa odbyła się w poniedziałek 28 listopada 2022 roku w Chełmżyńskim Ośrodku Kultury.

Spotkanie rozpoczęł pokaz krótkiego filmu, który wyreżyserował Naczelnik Wydziału Edukacji Andrzej Pabian. Film przedstawiał przedstawicieli władz samorządowych Powiatu Toruńskiego w miejscu pamięci na Barbarce, którzy oddali hołd pomordowanym. Towarzyszyli im uczniowie z Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Gronowie z klas I i II Technikum o kierunku militarnym, tzw. klas mundurowych.

W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele władz samorządu Powiatu: Starosta Toruński Marek Olszewski, Przewodniczący Rady Powiatu Toruńskiego Paweł Polikowski, Wicestarosta Michał Ramlau oraz radny Rafał Lewandowski.

Wśród gości znaleźli się także: Burmistrz Miasta Chełmży Jerzy Czerwiński, Zastępca Burmistrza Marek Kuffel, Wójt Gminy Łysomice Piotr Kowal, autorzy słownika, Dyrektor Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Chełmży Artur

Stankiewicz oraz mieszkańcy powiatu.

Redaktorzy naukowcy słownika: prof. Waldemar Rozynkowski i prof. Maciej Krotofil w swoich wystąpieniach przedstawili autorów poszczególnych biogramów. Historycy związani z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika podkreślali, że mimo upływu ponad 80 lat od wybuchu II wojny światowej, temat zbrodni na Barbarce nadal nie został wystarczająco opisany i udokumentowany. Naukowcy wyrazili nadzieję na kontynuację tej tematyki w

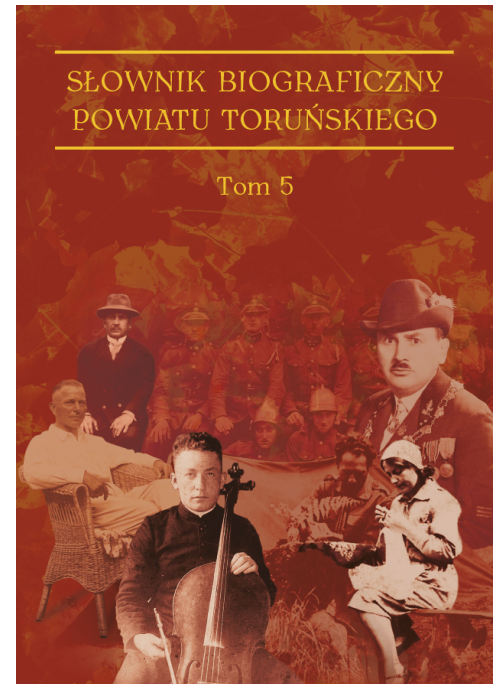

następnym tomie słownika.

Promocja książki była wyjątkowym wydarzeniem przede wszystkim dla bliskich osób pomordowanych na Barbarce, którzy poniedziałkowym popołudniem gościli na premierze. Z Warszawy na to wydarzenie przybyli wnuczka i wnuki Leona Filcka. Przybyli także krewni Franciszka Cieszyńskiego oraz wnuczka Franciszka Wiencka. Głos zabrał Michał Barczyński z Chełmży wnuk Bolesława Barczyńskiego, który składając hołd swojemu prapradziadkowi Bolesławowi odczytał wiersz napisany przez prawnuka Przemysława Barczyńskiego.

W drugiej części spotkania wyświetlony został film „BARBARKA 1939 – ZBRODNIA POMORSKA” zrealizowany przez Instytut Filmowy Unisławskiego Towarzystwa Historycznego. (LZ)

Fot. Marcin Seroczyński

WSPÓŁPRACA Z NGO

Forum NGO za nami!

Było podniosłe, dostojnie i uroczyste, wzruszająco, radośnie i głośno, a także z przesłaniem i humorem. 14 grudnia 2022 rok w Hotelu „Przystanek” w Toruniu zorganizowano Powiatowe Forum Organizacji Pozarządowych i Grup Nieformalnych.

Program spotkania był bardzo bogaty. W pierwszej części, Starosta Toruński Marek Olszewski i Paweł Polikowski Przewodniczący Rady Powiatu Toruńskiego wręczyli odznaki tym, którzy swoją działalnością przyczynili się do wzbogacenia szeroko rozumianego dorobku powiatu i przysłużyli się jego mieszkańcom.

Honorowe odznaczenia za Zasługi dla Powiatu Toruńskiego otrzymali historycy, regionaliści, autorzy książek, publikacji i monografii dotyczących gmin z terenu powiatu toruńskiego: Piotr Birecki i Marcin Seroczyński. Honorowe Odznaczenie otrzymał także Marek Zajac, miłośnik piłki nożnej, zasłużony trener i Prezes Klubu Sportowego Gminy Chełmża „Cyklon”.

Forum jest też doskonałą okazją, by podziękować tym, którzy angażując swój prywatny czas podejmują działania na rzecz innych i zmieniają otaczającą nas rzeczywistość. Sprawiają, że nasze miejscowości i gminy zmieniają się na lepsze i mają coraz lepszą ofertę kulturalną czy też sportową. Podczas spotkania uroczyste ogłoszono i wręczono zatem nagrody laureatom i nominowanym w konkursie „Społecznik

Roku Powiatu Toruńskiego 2021 i 2022”.

Laureatem konkursu „Społecznik Roku Powiatu Toruńskiego 2021” została pani

Bogumiła Obara, zasłużona dla środowiska chełmżyńskich harcerzy, z którymi związana jest od ponad 60 lat. Wyróżnienie w tej edycji konkursu trafiło natomiast do rąk pani

Barbary Kisielewskiej, sołtyski i członkini KGW „Przebojowe Złotorianki” realizującej różnorodne i nietuzinkowe inicjatywy integrujące lokalną społeczność.

„Społecznikiem Roku Powiatu Toruńskiego 2022” został natomiast Dariusz Chrobak, „człowiek orkiestra” związany z Czernikowskim Stowarzyszeniem „Czyż-Nie”. Krąg Jego społecznych zainteresowań jest niezwykle bogaty i urozmaicony. Laureat jednak najbardziej upodobał sobie ziemię dobrzyńską i kultywowanie jej tradycji. Listy gratulacyjne oraz słodkie upominki otrzymali także nominowani w konkursach: Ilona Lasota, Barbara Mońko-Juraszek, Marzena Lewandowska, Radosław Kowalski i Dariusz Łubkowski.

Forum Organizacji Pozarządowych i Grup Nieformalnych to powiatowe święto wszystkich lokalnych liderów, okazja do spotkania, wymiany pomysłów, zaczerpnięcia inspiracji i naładowania akumulatorów na kolejne wyzwania i nie inaczej było w tym roku. (JR)

Fot. Olek Urbański

■ SMAK I ZAPACH ŚWIĄT

Przepis na tradycyjne pierniki KGW Swojskie Klimaty z Grębocina

Składniki:

240 g mąki pszennej
2 łyżki stołowe przyprawy korzennej do piernika
1 łyżka stołowa cynamonu
2 żółtka
100 g masła
50 g smalcu (nadaje kruchości)
100 g cukru pudru
1 łyżka stołowa miodu
1 łyżeczka proszku do pieczenia lub soda
Skórka smażona z jednej pomarańczy

Fot. Olek Urbański

Przygotowanie

Mąkę, masło w temperaturze pokojowej i smalec siekamy.

Do masy dodajemy cukier puder i miód. Ciasto wyrabiamy.

Następnie do masy dodajemy żółtka. I całość wyrabiamy ręcznie.

Dodajemy przyprawę i proszek do pieczenia lub sodę oraz smażoną skórkę z pomarańczy.

Całość wyrabiamy ręcznie, aż składniki połączą się w jednolitą masę.

Z ciasta formujemy kulę, którą zawijamy w bawełnianą ściereczkę i odstawiamy na godzinę do lodówki.

Schłodzoną masę układamy na uprzednio oprószonej mąką stolnicy i zaczynamy rozwałkować ciasto. Tradycyjne grębocińskie pierniczki mają grubość nawet 2 centymetrów. Można jednak przygotować cieńsze ciasteczka.

Wycinamy dowolne kształty, które układamy na blaszce wyłożonej pergaminem lub oprószoną mąką.

Blaszke z pierniczkami wkładamy do rozgrzanego do 180 stopni Celsjusza piekarnika i pieczemy je przez 10-15 minut.

Upieczone pierniczki studzimy, a kiedy całkowicie wystygną – dekorujemy.

Przechowywanie pierniczek

Ciasteczka warto przechowywać w dużym szklanym słoju, do którego wkładamy dodatkowo laskę wanilii i kawałki jabłka – to jeszcze wzmocni piernikowe aromaty.

Smażona skórka pomarańczy

Pomarańczę wyszorować i sparzyć wrzątkiem. Czystą i obraną skórkę (bez białej części) należy pokroić w drobną kosteczkę.

Poszatkowaną skórkę wsypujemy do rondelka i zasypujemy ją połową szklanki cukru oraz 2 łyżkami stołowymi wody.

Smażymy ok. 20 minut cały czas mieszając na bardzo małym ogniu – jeśli za szybko gęstnieje można dodawać wody.

Gotową smażoną skórkę po wystudzeniu przechowujemy w szklanym słoiku, w chłodnym miejscu.

Nowoczesne Kobiety z nutą tradycji

■ ZIELONE BOŻE NARODZENIE

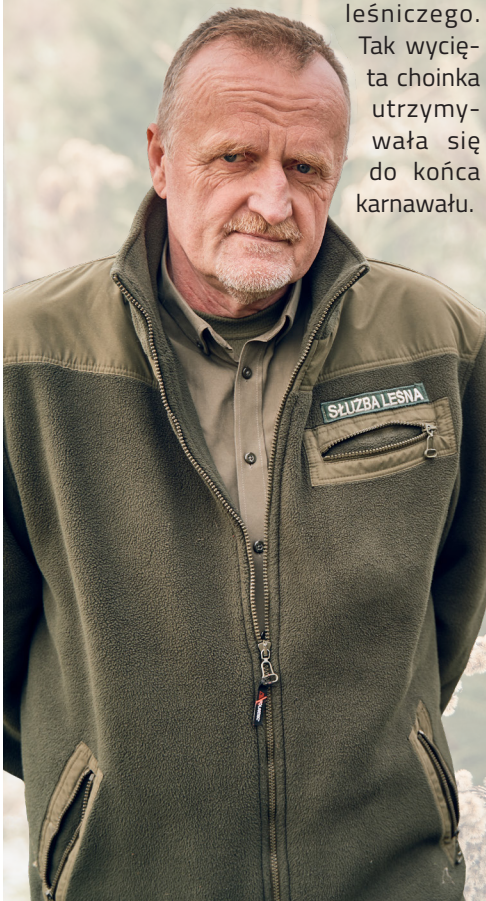
Zapach świąt z podtoruńskich lasów jest najważniejszy!

Czym kierować się przy wyborze świątecznej choinki? Czy wybór naturalnego drzewka dobrze wpływa na ochronę środowiska? Co potem można zrobić z zielonym symbolem Bożego Narodzenia? O kilka rad przed wyborem najważniejszej bożonarodzeniowej dekoracji poprosiliśmy Grzegorza Nalazka, leśnika z leśnictwa Gutowo.

Jakie drzewko idealnie nada się na świąteczną choinkę?

– Idealną choinką jest drzewko żywe, niezależnie czy jest to świerk, jodła, sosna. To kwestia gustu, który gatunek zostanie przez nas wybrany. Przewagą jodły i świerku srebrzystego jest nieopadanie igliwia. Pamiętajmy, że według powiedzeń naszych dziadków najlepszą choinką jest drzewko wycięte w wigilię,

bez powiadamiania leśniczego. Tak wycięta choinka utrzymywała się do końca karnawału.

Ile w tym prawdy? Nie potrafię tego ocenić.

Dlaczego powinniśmy wybierać żywe drzewka a nie sztuczne choinki?

– Oprócz argumentów oczywistych – czyli wierności tradycji czy aromatu, jaki żywe drzewko roztacza w całym domu – pamiętajmy, że choinka z lasu jest surowcem odnawialnym rośnie od 5 do 8 lat i w tym czasie produkuje nam tlen. Zawsze na miejsce wyciętego igłaka, sadzimy kolejne. Do produkcji drzewka sztucznego zużywa się bardzo dużo energii i trudno je potem zutylizować. Dlatego myślę, że chociażby przez wzgląd na ochronę środowiska naturalnego powinniśmy wybierać pachnące lasem jodły, świerki czy sosny.

Kiedy najlepiej wybierać drzewko? Czy warto czekać do samej Wigilii?

– Zgodnie z tradycją, w naszym kraju choinkę ubiera się w Wigilię. To także rozwiązanie bardzo praktyczne – im krócej drzewko będzie w ogrzewanym pomieszczeniu, tym dłużej będzie nas cieszyło swoim zapachem i wyglądem. Pamiętajmy jednak o podlewaniu drzewka i to już od wycięcia!

Co można zrobić z choinką po świątach? Czy można dać drzewku „drugie życie”?

– Na plantacji choinkowej możemy choinkę wykopać z korzeniem i będzie nam służyła przez kilka lat, pamiętajmy że takie drzewko nie może puścić młodych pędów, kiedy jest jeszcze w domu! Choinkę wyciętą możemy wykorzystać jako opał, albo przeznaczyć ją na kompost.

Rozmawiał:
Adrian Aleksandrowicz
Fot. Olek Urbański

„Powiat Toruński”

bezpłatny miesięcznik samorządowy

Starostwo Powiatowe w Toruniu

ul. Towarowa 4-6, 87-100 Toruń

tel. +48 56 662 88 88 | fax +48 56 662 88 89

e-mail: starostwo@powiattorunski.pl

Redakcja w składzie:

Adrian Aleksandrowicz (AA) – redakcja numeru

Joanna Rybitwa (JR)

Lidia Zwierowicz (LZ)

Marzena Masłowska – korekta

Patrycja Gębarska – korekta

Agnieszka Niwińska – skład, przygotowanie do druku

Kontakt: rzecznik@powiattorunski.pl, tel. 56 662 88 50

Druk: Drukarnia Express Media Sp. z o.o.

Bydgoszcz, ul. Grunwaldzka 229